

Աշխատողի տեղեկատվական թերթիկ

Տեղեկություններ փախստականների և ապաստան հայցողների համար՝ Form I-9

Յուրաքանչյուր ոք, ով սկսում է աշխատել Միացյալ Նահանգներում որպես աշխատող, լրացնում է **Form I-9**-ը՝ պետական ձև, որի միջոցով գործատուները ստուգում են ձեր ինքնությունը և աշխատելու թույլտվությունը:

Այս տեղեկատվական թերթիկը կօգնի ձեզ՝ որպես ապաստան հայցող կամ փախստական, լրացնել Form I-9-ը և իմանալ ձեր իրավունքների մասին: Գործատուները, որոնք խտրականություն են դրսևորում ձեր նկատմամբ՝ հիմք ընդունելով ձեր քաղաքացիությունը, ներգաղթի կարգավիճակը կամ ազգային ծագումը Form I-9-ի գործընթացի ընթացքում, կարող են խախտել Ներգաղթի և ազգության մասին օրենքը (Immigration and Nationality Act, INA): Կարդացեք այս հակախտրական օրենքի մասին՝ **8 U.S.C § 1324b**:

Form I-9-ի լրացում

Form I-9-ի Section 1-ում տրամադրված տեղեկատվություն ձեր մասին:

- Նշեք ձեր անունը և ձեր մասին այլ տեղեկություններ Form I-9-ի Section 1-ում:
  - Դուք կարող եք խնդրել ինչ-որ մեկին օգնել ձեզ լրացնել այս բաժինը:
- Դուք պետք է նշեք վանդակը, որը ցույց է տալիս կարգավիճակը, որը ձեզ տալիս է աշխատանքի թույլտվություն:

- Ապաստան հայցողները և փախստականները պետք է նշեն չորրորդ վանդակը՝ «A noncitizen authorized to work» («Աշխատելու իրավունք ունեցող ոչ քաղաքացի»): Այս վանդակի կողքին կա դաշտ ավարտի ժամկետի համար:
- Քանի որ ձեր աշխատելու իրավունքի ժամկետը չի լրանում, ժամկետի ավարտի դաշտում գրեք «N/A» (նշանակում է «կիրառելի չէ»):

Form I-9-ի Section 2-ի համար նշեք ձեր գործատուի փաստաթղթերը, որոնք ցույց են տալիս ձեր ինքնությունը եւ աշխատանքի թույլտվությունը:

- Form I-9-ը պարունակում է փաստաթղթերի երեք ցուցակ, որոնք կարող եք ներկայացնել Form I-9-ի Section 2-ի համար.
  - **List A** (ձեր ինքնությունը և աշխատանքի թույլտվությունը հաստատող փաստաթղթեր)
  - **List B** (ձեր ինքնությունը հաստատող փաստաթղթեր)
  - **List C** (ձեր աշխատանքի թույլտվությունը հաստատող փաստաթղթեր):
- Դուք պետք է ցույց տաք ձեր գործատուին ձեր ընտրությունը՝ կա՛մ
  - Մեկ փաստաթուղթ List A-ից, կա՛մ
  - Մեկ փաստաթուղթ List B-ից և մեկ փաստաթուղթ՝ List C-ից:
- Փաստաթղթերի ցանկի ներքևում նշված են **receipts** (ստացականներ): Receipts-ները նույնպես ընդունելի են Form I-9-ի համար՝ տարբեր ժամանակահատվածների համար:

Դուք իրավունք ունեք ընտրել ընդունելի փաստաթղթերը, որոնք ցանկանում եք ցուցադրել Form I-9 Lists of Acceptable Documents (Ընդունելի փաստաթղթերի ցուցակներ)-ից:

Ձեր գործատուն իրավունք չունի ձեզանից պահանջել ցույց տալ հատուկ փաստաթղթեր՝ հիմնվելով ձեր կարգավիճակի՝ որպես ապաստան հայցողի կամ փախստականի կամ ձեր ազգային ծագման վրա: **Գործատուն, որը պահանջում է կոնկրետ փաստաթղթեր, կարող է անօրինականորեն խտրական լինել:** Օրինակ, թեև դուք կարող եք ունենալ Աշխատանքի թույլտվության փաստաթուղթ (Employment Authorization Document, EAD), փոխարենը կարող եք ցույց տալ այլ փաստաթուղթ, օրինակ՝ անձը հաստատող պետական փաստաթուղթ (List B-ի փաստաթուղթ) և անսահմանափակ Սոցիալական ապահովության քարտ (List C-ի փաստաթուղթ):

Դուք կարող եք ունենալ մի քանի տեսակի ընդունելի Form I-9-ի փաստաթղթեր:

- Դուք կարող եք ցույց տալ I-94՝ Form I-9-ի համար: Դուք կամ կստանաք I-94 թուղթ՝ Ներքին անվտանգության դեպարտամենտից, կամ կարող եք տպել I-94-ը **Customs and Border Protection** (Մարսային և սահմանային անվտանգության ծառայություն) կայքից:
- Եթե դուք փախստական եք, **ձեր I-94 receipt է** List A-ի փաստաթղթի համար, որն ուժի մեջ է ձեր առաջին աշխատանքային օրվանից 90 օր: 90 օր հետո դուք պետք է ձեր գործատուին ցույց տաք կամ EAD կամ **List B-ի փաստաթուղթ** և **անսահմանափակ Սոցիալական ապահովության քարտ**:
- Եթե դուք ապաստան հայցող եք, կարող եք օգտագործել ձեր I-94-ը՝ որպես **List C-ի մշտական փաստաթուղթ**, որի ժամկետը չի լրանում:
- Ապաստան հայտըցմերը և փախստականները իրավասու են EAD-ի համար: Եթե դուք որոշեք դիմել ձեր EAD-ը թարմացնելու համար, և ձեր դիմումը ներկայացվի մինչև ձեր EAD-ում նշված ժամկետի ավարտը, դուք կարող եք շարունակել աշխատել ձեր առկա EAD-ով: Ձեր EAD-ի ժամկետի ավարտից հետո **որոշ ժամանակ** կարող եք շարունակել աշխատել՝ ցույց տալով ձեր գործատուին ձեր EAD-ը I-797C receipt-ի ծանուցմամբ (ցույց տալով, որ կառավարությունը ստացել է ձեր դիմումը նոր EAD-ի վերաբերյալ): Չանգահարեք Քաղաքացիական իրավունքների բաժնի ներգաղթյալների և աշխատողների իրավունքների բաժանմունք (Immigrant and Employee Rights Section) EAD-ի ավտոմատ երկարաձգումների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար:
- Կարող եք նաև ցույց տալ **կորած, վնասված կամ գողացված** փաստաթղթերի receipts -ները:

Form I-9-ը լրացնելուց հետո ձեր գործատուին թույլատրվում է միայն սահմանափակ հանգամանքներում նորից ձեզանից փաստաթղթեր խնդրել:

- Կանոնները, թե երբ գործատուն պետք է նորից փաստաթղթեր պահանջի, քննարկվում են **Handbook for Employers M-274** (Գործատուների համար M-274 ձեռնարկում)-ում:
- Եթե դուք ցույց եք տվել ձեր EAD-ը Form I-9-ի համար, ձեր գործատուն կխնդրի մեկ այլ փաստաթուղթ մինչև ձեր EAD-ի ժամկետը լրանա՝ կրկին հաստատելու ձեր աշխատանքի թույլտվությունը: Այս փուլում դուք կարող եք ընտրել **List A**-ից փաստաթուղթ կամ **List C**-ից մեկ փաստաթուղթ, օրինակ՝ անսահմանափակ Սոցիալական ապահովության քարտը: Դուք կարող եք ցույց տալ նոր EAD, բայց դա պարտադիր չէ:

- Եթե դուք նշել եք անսահմանափակ Սոցիալական ապահովության քարտ Section 2-ի համար՝ որպես աշխատանքի թույլտվության ապացույց, և Section 1-ում մուտքագրել եք «N/A» ժամկետի ավարտի համար, ապա ձեր գործատուն իրավունք չունի ձեզանից ավելի շատ փաստաթղթեր խնդրել:
- Գործատուները, ովքեր փաստաթղթեր են խնդրում՝ հիմնվելով ձեր ապաստանի կամ փախստականի կարգավիճակի վրա կամ հիմնվելով ձեր ազգային ծագման վրա, երբ դա չի պահանջվում, կարող են խախտել օրենքը: Զանգահարեք Ներգաղթյալների և աշխատողների իրավունքների բաժին՝ լրացուցիչ տեղեկությունների համար այն մասին, թե երբ է ձեր գործատուին թույլատրվում լրացուցիչ փաստաթղթեր խնդրել ձեզանից:

Դուք կարող եք աշխատել մինչ սպասում եք ձեր Սոցիալական ապահովության համարին:

- Եթե դուք աշխատանք եք ստանում, բայց դեռ չունեք ձեր Սոցիալական ապահովության համարը (Social Security number, SSN), [Սոցիալական ապահովության վարչությունը](#) գործատուներին հրահանգում է, որ աշխատողներին թույլատրվի աշխատել՝ իրենց Սոցիալական ապահովության համարին սպասելիս:
- Ձեր գործատուն միշտ պետք է վճարի ձեզ կատարած աշխատանքի համար, նույնիսկ եթե դուք դեռ սպասում եք ձեր Սոցիալական ապահովության համարին:
- Եթե ձեր աշխատանքը սկսելու պահին չունեք ձեր Սոցիալական ապահովության համարը, թողեք Սոցիալական ապահովության համարի վանդակը Form I-9-ի Section 1-ում դատարկ:
- Եթե ձեր գործատուն օգտագործում է E-Verify-ը, E-Verify-ը գործատուներին հրահանգում է [հետաձգել E-Verify գործի ստեղծումը](#), մինչև դուք ստանաք ձեր Սոցիալական ապահովության համարը: Դուք կարող եք աշխատել այդ ընթացքում, եթե լրացրել եք Form I-9-ը: [E-Verify-ի կանոնները](#) նախատեսում են այս բացառությունը և գործատուներին տրամադրում են գործը ստեղծելու հրահանգներ: Լրացուցիչ տեղեկություններ հասանելի են [e-verify.gov](#) կայքում:

Վերանայվել է 2023 թվականի օգոստոսին

(Շարունակությունը հաջորդ էջում)

Կապվեք մեզ հետ

- Լրացուցիչ օգնության համար զանգահարեք ներգաղթյալների և աշխատողների իրավունքների բաժնի **աշխատողների թեժ գիծ՝ 1-800-255-7688** կամ 1-800-237-2515 հեռախոսահամարով՝ լսողության խանգարումներ ունեցող մարդկանց համար:
  - Մեր կողմից ցանկացած օգնություն անվճար է: Ջանգերը կարող են լինել անանուն, և հասանելի են անվճար լեզվական ծառայություններ:

- Ավելին իմանալու համար այցելեք [մեր կայքը](#)
- Խտրականության մասին հայտնելու համար այցելեք [justice.gov/crt/filing-charge](https://www.justice.gov/crt/filing-charge)